

Jana Caletková: Německo mezi atlantismem a europeismem: americko-německé vztahy v devadesátých letech

(bakalářská práce, vedoucí JUDr. Vladimír Handl, CSc., obhajoba v září 2008)

(posudek vypracoval: Miloš Calda)

Charakteristika práce:

Název práce odpovídá jejímu obsahu. Autorka si ve svém exposé o proměnách německo-amerických vztahů všímá i rozdílů v politické kultuře. Její vylíčení poválečné doby a její periodizaci považují vcelku za adekvátní, až na opakující se tvrzení, že až do konce studené války byl svět bipolární. Od zlepšení vztahů USA a Číny, k němuž došlo v první polovině 70. let minulého století, toto tvrzení platí nanejvýš ve velmi omezené míře.

Na str. 11 autorka formuluje cíl své práce takto: „Cílem této práce je zjistit, jak probíhala transformace německé zahraniční politiky v devadesátých letech a jak tato změna ovlivnila průběh americko-německých vztahů.“ Na téže stránce uvádí, že si pro svoji práci „zvolila metodu deskriptivní analýzy, která kriticky hodnotí primární a sekundární literaturu.“

Práce má logickou stavbu, strukturu dovozování, autorka osvědčila schopnost akademicky psát. Koncepti práce považují za nosnou, situaci Spolkové republiky vskutku charakterizuje napětí mezi orientací na evropské státy a transatlantickou vazbou.

Velkou slabinou je ovšem často až neuvěřitelná nepečlivost zpracování, opakování téhož na jediné stránce (str. 14, opakují se zmínky o CD-ROMech a dvou německých časopisech), podprůměrná jazyková úroveň (zejména porušování pravidla o gramatické shodě). Mnohé z těchto prohřešků jsem vyznačil obyčejnou tužkou do recenzovaného exempláře, pár ukázek je v sekci Poznámky, viz níže. Předtím, než práci předložila, si autorka měla diplomovou práci přinejmenším třikrát pečlivě a soustředěně přečíst. Rovněž si měla v nějaké mluvnické příručce prostudovat partii o české interpunkci (např. její užívání resp. opomíjení čárek je tristní).

Podle mého soudu pojednala autorka příliš laskavě o přispění Spolkové republiky k dramatickému resp. krvavému rozpadu Jugoslávie...

Na str. 29 autorka líčí reakci na okupaci Kuvajtu Irákem jako čistě americkou iniciativu, snahu o potrestání. V tom nemá pravdu. Tehdy, v letech 1990-1991, šlo o mnohem širší záležitost než o trestnou výpravu, neboť v sázce byl celý mezinárodní pořádek, který nepřipouští násilnou anexi jednoho státu jiným. Proto také, jak autorka v dalším textu rovněž uvádí, s akcí proti anexi Kuvajtu souhlasily i další mocnosti, jako např. Rusko a další.

Na str. 49 čteme, že „silná antiamerická propaganda komunistického režimu v Německé demokratické republice... zakořenila v obyvatelích nedůvěru ve Spojené státy a její (sic!) politiku

vůči Německu.“ Autorka by se mohla při obhajobě vysvětlit, proč se zcela obdobná propaganda kupř. v Československu a v Polsku naprosto minula účinkem. Podle autora tohoto posudku jsou resp. byly kořeny německého antiamerikanismu hlubší. Souvisejí s odmítáním modernity v 19. a 20. století a působením virulentních antisemitských skupin, stoupců korporativistického státu (*Ständestaat*) apod.

Poznámky:

2-3 Anglická anotace je plná chyb (psaní velkých a malých písmen, nezvládnutí prostých gramatických pravidel, jako je tvorba minulého času pravidelných sloves...). Totéž platí o **Summary**.

8: „Do roku 1955 bylo Německo okupačním statutem na Spojených státech zcela závislé.“ Ale autorka má snad na mysli celé Německo, nejen SRN. Navíc ani o západním Německu nelze tvrdit, že bylo ovládáno jen Spojenými státy, neboť v jednotlivých západních zónách vládly britské a francouzské správy.

15-16 „Kongres schvaluje... všechny dohody vyjednané prezidentem“. Zde mohla být autorka přesnější a uvést, že dohody vyjednané administrativou (exekutivou) podléhají ratifikaci Senátem USA, nikoli celým Kongresem.

18 Připomínám autorce, že se Spolková republika nemohla začlenit do Společnosti národů, neboť vznikla až po jejím zániku...

20n. Poznámky č. 41 až 45 odkazují k jedinému prameni; tohoto bychom se měli vyvarovat, neboť by mohl vzniknout dojem, že jde pouze o autorčino převyprávění myšlenek někoho jiného.

21 „Pádem Sovětského svazu se radikálně změnil i mezinárodní systém, který byl do té doby bipolární.“ Tvrzení o bipolaritě vládnoucí až do konce studené války se v práci objevuje ještě několikrát...

51 Vyšnutí z vazby: „Pro Spolkovou republiku jsou Spojené státy... partnerem a i nadále se bude snažit udržovat dobré vzájemné vztahy.“ Uff...

Hodnocení a závěr:

Předložená práce splňuje nároky kladené na bakalářské diplomky. S ohledem na uvedené výtky navrhuji hodnotit – přinejlepším – stupněm 2 (velmi dobře).